

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 1.4.2013
Sayı: 951

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde hapisanelerdeki engellilerin yaşadıkları zorlukların araştırılması, özellikle engelli mahpusların ve engelli avukatların yaşadıkları sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 06.06.2013

S.9 MM
Sözün Terakümü
Mehmet Hilal Kaplan
Kocaeli Mu.

Celal DİNŞİR
İst. Milv.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Hasan ÖREN
Mender mu.

Gökret ARA
Sakarya Mu.

Hürsit Güneş
Kocaeli Mu.

Engin ALTAY
Sığ

İhsan Örkert
İstanbul Mu

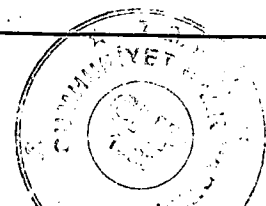
Osman Kaplan
Ant. Mu.

Mura Gans
Hür mu

Süleyman Gelebi
İst mu

FAHRETTİN TUNAY
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Kadir Gökmen Öpü

E[illegible]

GEREKÇE:

Ülkemizde engelliler hayatın her alanında olduğu gibi cezaevlerinde de ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Korsakoff ve benzeri hastalıklar nedeniyle sonradan engelli duruma düşenleri de göz önünde bulundurduğumuzda, cezaevlerindeki engelli sayısının hiç de azımsanmayacak boyutta olduğu görülmektedir. Cezaevlerinde aşırı kalabalıklaşma, kişileri engelleyen süreçleri hızlandırır. İhmal, psikolojik stres ve tıbbi bakım eksikliği kalabalık cezaevlerinin karakteristik özellikleridir. Ayrıca, engelli kişilerin toplumda karşılaştıkları ayrımcılık cezaevinde daha şiddetli hissedilmektedir. Engelli kişiler cezaevinde servislere ulaşmada, kurallara uymada ve özel ihtiyaçları hesaba katılmadan hazırlanan cezaevi etkinliklerine katılımda güçlüklerle karşılaşmaktadır. Hareket engeli bulunan mahkûmlar mimari engeller yüzünden yemekhanelere, kütüphanelere, tuvaletlere; çalışma, dinlenme ve ziyaret odalarına erişimde sıkıntı yaşamaktadırlar. Görme engelli mahkûmlar yardım almadan kendilerine gelen postayı okuyamamaktadır. Duyma ve konuşma engeli olan mahkûmlar tercümeden yoksun bırakılmaktadır.

Engelleri olan mahpusların fizik tedavi, göz ve kulak muayeneleri ve rehabilitasyon gibi farklı sağlık bakımı ihtiyaçları vardır ve bunların büyük kısmının cezaevlerinde karşılanması mümkün olmamaktadır. Ayrıca işitme cihazları, tekerlekli sandalyeler, bastonlar ve ortotikler gibi araç ve hizmetlere erişimleri de mümkün olmamaktadır. Braille alfabeli kitaplar, dökümanlar ve yazı araç gereçleri cezaevlerinde bulunmadığından görme engelliler okuma yazma ve eğitim hakkından mahrum bırakılmaktadır.

İşitme engelli bir mahkûm, işaret dili bilen personel olmadığından cezaevinde 6 ay süresince kimseyle iletişim kuramadığını, sayım yapılacağını duymadığı için azarlandığını söylemektedir.

Bedensel engelli bir mahkûm cezaevleri tuvaletleri alaturka olduğu için ancak iki kişinin koluna girmesiyle tuvalet ihtiyacını giderebildiğini belirtmektedir.

Sağ elinden ve bacağından doğuştan %68 engelli bir mahkum, fizik tedavi görmesi gerektiğine dair raporu olmasına rağmen fizik tedaviye gönderilmemekte ve şu an parmakları giderek kapanmaktadır.

Gözlerinde ileri derecede görme kaybı bulunan ve aynı zamanda rahim kanseri olan bir kadın mahkûm, gözlerini kaybetme ve ölüm tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Kalp hastası 61 yaşındaki bir mahkûm geçirdiği bypass ameliyatının ardından vücudu bandajlarla sarılı halde tekrar hapishaneye gönderilmiş ve üstelik çok özel bir bakıma ihtiyacı olduğu halde neredeyse ölüme terk edilmiştir. Özetle anlatılan bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Sadece engelli mahpuslar değil, engelli avukatlar da hapishanelere girişlerinde ve müvekkilleriyle görüşmeleri esnasında türlü zorluklar yaşamaktadır. Cezaevinin kapısına gelen bir görme engelli avukat ilk girişten itibaren çok ciddi engellemelerle karşı karşıya bırakılmaktadır. Gözleri görmeyen ve göz retinası olmayan bir avukat, müvekkiliyle görüşmek üzere cezaevine girişinde %100 görme engelli raporu olmasına rağmen idarenin keyfi uygulamasıyla retina taramasından geçirilmiştir. Yapılan bu uygulamalar nedeniyle hem engelli avukatların onuru kırılmakta hem de avukatların müvekkillerini savunma hakları ellerinden alınmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5825 sayılı kanun ile uygun bulduğu 18.12.2008 tarihinde resmen yürürlüğe giren “Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi” engellilerin diğer bireylerle eşit haklara sahip olduğu, ayrımcı uygulamalara tabi tutulamayacağı yönünde pek çok amir hüküm konulmuş ve Anayasanın 90. maddesine göre ülkemizdeki tüm kurum ve kuruluşlar için bağlayıcı hale getirilmiştir. Tüm yasal güvencelere rağmen, engellilerin hapishanelerde yaşadıkları zorlukların araştırılması, özellikle engelli mahpusların ve engelli avukatların yaşadıkları sorunların tespit edilmesi bu sorunların giderilmesi için gerekli görülmüştür.

